

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus

Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat de Legibus, de Præceptis
Decalogi, de Restitutione, ac de Contractibus

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. VII. Utrum res venditæ pereat, vel deterior fiat in damnum emptoris,
an venditoris, ante, vel post traditionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40673

IX. Dico demum: Si rescindatur Contractus venditionis intra annum jure Retractus, seu jure Congruui, fructus talis medii temporis spectant ad emptorem, eo quod validus fuerit Contractus. Sciendum autem, jus Retractus, seu jus Congruui competere consanguineo, vel vicino redimendi, ac ad se retrahendi rem immobilem a te alteri venditam, restituto illi suo pretio; quod jus etiam in veteri testamento fuit lege declaratum Levit. 25., Congruui autem jus competit consanguineo proximiori, si concurrat cum remotioribus, & duret per annum, & diem, quo elapso cessat tale jus. Quod si intra hoc tempus ab emptore fuerint factae expensae in re illa immobili empti, qui vult uti jure hoc congrui, debet praeter pretium compensare illi expensas necessarias, ac utiles, non tamen voluptuarias; potest tamen, ut diximus, fructus interim perceptos emptor, utpote dominus, sibi retinere.

ARTICULUS VII.

Utrum res vendita pereat, vel deterior fiat in damnum emptoris, an venditoris ante, vel post traditionem?

- I. Res, qua venditur, potest esse aut determinata, aut indeterminata; & potest vendi ad corpus, aut ad mensuram.
- II. Res vendita, si sit determinata, & pereat post venditionem, & traditionem, perit emptori, qui est dominus. Ex jure autem positivo etiam perit, & fit deterior, aut fit melior emptori ante ejus traditionem.
- III. Res vendita, qua sit indeterminata, si ante traditionem pereat, perit venditori; pretium vero crescit, aut decrescit emptori.

IV. Hinc si vendatur dolium vini ad corpus, & ante traditionem pereat, perit emptori, & eidem fit deterior, aut melior. At si vendatur ad mensuram, perit venditori; fit tamen deterior, aut melior emptori.

V. Si fundus determinatus vendatur, & ante traditionem alluvione absumatur, perit emptori, eidemque crescit, si per alluvionem crescat.

VI. Quid si vinum, verbi gratia, vendatur ad mensuram, & emptor differat illud mensurare?

I. **N**otandum, quod res, quae venditur, vel est determinata in individuo, ut hic equus; vel indeterminata, ut centum oves mei gregis, centum modii tritici, &c., Rursus vel potest vendi res ad corpus, ut si unico pretio vendatur totum corpus, verbi gratia totum dolium vini quinquaginta aureis; Vel potest vendi ad mensuram, ut venditur fundus decem jugerum quinquaginta aureis pro singulis jugeribus. His positis

II. Queritur primo: Cuinam res vendita pereat, si sit determinata, ut equus?

Respondeo, & dico primo, si res vendita pereat post traditionem, perit emptori. Ratio est, quia res regulariter domino perit; atqui post traditionem rei emptor evasit dominus; ergo illi perit.

Dico secundo: Si res vendita pereat, vel deterior fiat post venditionis Contractum perfectum, & absolutum, sed ante traditionem, etiam res perit, & fit deterior emptori, (dummodo tamen non adsit culpa, vel mora venditoris in re tradenda, nec expressum sit in Contractu, quod periculum ad venditorem pertineat) Ita communiter apud Bonac. punct. 8., Less. cap. 11. dub. 12.. Ratio autem non est, ut putat Sylvest., quia emptor ante traditionem fit dominus, sed quia ita

ita Jura disponunt, ex leg. 1., *Cod. de periculo, & commodo rei venditæ*, & alia, quæ fusc congerit Molin. disp. 366., Lessl. cap. 22. dub. 12. Quare sicut in damnum emptoris res fit in tali casu deterior, ita fit melior in bonum ejusdem emptoris.

III. Quæritur secundo: Cuinam pereat ante traditionem, aut deterior fiat res vendita, si sit indeterminata, ut centum modii tritici?

Respondeo perire venditori; pretium vero accrescere, aut decrescere emptori. Ratio est, quia contractus non censetur absolutus, sed conditionatus, si scilicet mensus fueris tot modios tritici, si tradideris tot oves. Quamvis autem in tali casu res pereat venditori, utpote illius domino, tamen fit deterior, vel melior emptori; Unde si res in pretio crescat, aut decrescat, lucrum, aut damnum pertinet ad emptorem, quippe qui non est rei dominus; sed jus habet ad illam rem conditione purificata. Ita Molin. loc. cit., Bonac. punct. penult., Salon., Lessl. cap. 11. dub. 12., & alii.

IV. Hinc sequitur primo, quod si dolium vini vendatur ad corpus, & effundatur ante traditionem, effundatur in damnum emptoris, quia venditio est rei determinatæ. Si vero vendatur ad mensuram idem dolium, videlicet tribus carolenis ad singulas mensuras, & ante traditionem effunda-

tur, pereat venditori, quia talis Contractus non est absolutus, sed veluti conditionatus, si scilicet n. e. i. s. mihi fueris ejus mensuras. Si vero pretium istarum mensurarum interim crescat, vel decrescat, id spectat ad emptorem; sicut etiam si deterior, vel melior fiat.

V. Sequitur secundo, quod si vendatur fundus determinatus, & ante traditionem alluvione absumatur, pereat emptori; Si vero per alluvionem aliquid illi accrescat, etiam accrescat emptori; par enim est, ut ad quem spectat incommodum, spectet etiam commodum.

Sequitur tertio, quod si ex certo numero ovium una vage sit vendita, & interim multæ oves pereant, adhuc una debeatur ex superstilibus emptori; Si vero omnes pereant, una ex illis perit in damnum emptoris.

VI. Sequitur quarto, quod si de communi consensu constitutus sit terminus ad mensurandum, verbi gratia, vinum venditum tot aureis in singulas mensuras, periculum rei venditæ ad illum pertinet, qui est in mora. Si vero nullum tempus est constitutum, venditor potest coram testibus monere emptorem, ut intra certum tempus accedat ad mensurationem, quo elapso periculum pertinebit ad emptorem, ex leg. *Si quis vinea*, ff. *De periculo, & commodo rei emptæ*.